

"Rutka" zdobyła Grand Prix "Boskiej Komedi"

Z główną nagrodą tegorocznego festiwalu Boska Komedia „wraca” z Krakowa łódzki Teatr Lalek Arlekin. Wraca symbolicznie, bo cały tegoroczny festiwal widzowie mogli oglądać online na platformie VOD, nie wychodząc z domu. Spektakl pokazany został w nurcie „Mała Boska Komedia”, prezentującym najlepsze spektakle dla młodego widza minionego roku. Oceniało je młodzieżowe jury – i to ono w niedzielę wieczorem przyznało nagrodę łódzkiemu przedstawieniu o mieszkającej na łódzkich Bałutach Zosi, która spędzając wakacje w domu pod opieką ekscentrycznej ciotki zaczyna poznawać miasto z innej perspektywy, dzięki dziwnej przyjaźni z nową koleżanką, Rutką. „Za każdą łzę, która upłynęła podczas spektaklu” – pisali jurorzy po spektaklu.

Międzynarodowy Festiwal Teatralny organizowany przez Teatr Łaźnia Nowa od trzynastu lat jest jednym z najważniejszych festiwali teatralnych w Polsce. W centrum swoich zainteresowań stawia „teatr dla ludzi”, a jego kluczowym motywem są fundamentalne pytania o wspólnotę, rolę sztuki – i znaczenie samego teatru w rozwoju społeczności. Tegorocznym mottem Boskiej Komedi był „czuły narrator” inspirowany mową noblowską Olgi Tokarczuk.

- Już sama kwalifikacja na 13. Międzynarodowy Festiwal Teatralny "Boska Komedia" była dla nas wielkim wyróżnieniem – mówi Wojciech Brawer, dyrektor Arlekina. – Wierzyliśmy w ten spektakl i jego moc, ale jest on bardzo mocno osadzony w Łodzi, więc chociaż temat jest uniwersalny, to nie wiedzieliśmy, czy równie mocno będzie rezonował poza naszym miastem. Dodatkowo nie do końca byliśmy przekonani, czy transmisja spektaklu odda w pełni jego magiczność. Jednak wyjątkowe uzasadnienie jury, które otrzymaliśmy wraz z Grand Prix wzruszyło nas najbardziej i utwierdziło w tym, że przenosząc na scenę powieść Joanny Fabickiej, stworzyliśmy z zespołem kawał wrażliwego i mądrego teatru. Przecież to właśnie do takiej publiczności kierowaliśmy spektakl, i okazało się, że nasz język przemawia, że trafia w najczulsze punkty młodego widza, że przejmuje i wzrusza.

Kilkudziesięcioosobowe jury do nagrody dołączyło bowiem swoje uzasadnienie, dlaczego wybrało „Rutkę” spośród innych, znakomitych przedstawień festiwalu. Lista recenzji młodych członków jury była bardzo długa. Młodzież pisała w nich o „odwadze w mierzeniu się z trudnym tematem wojny, traumy wojennej, zwłaszcza za uchwycenie perspektywy dziecka w obliczu katastrofy i zwrócenie uwagi na cierpienie ludzi”, o „szacunku i uchwyceniu poważnych i mądrych tematów, które sprawiają, że spektakl ma głębokie przesłanie”, czy o „lekcji historii, która nie jest nudna, ale pokazana w interesujący i oryginalny sposób”. Dziękowały też za „kreatywność, pomysłowość, piękno opowieści i fenomenalną historię, która chwyta za serce”, „za każdą łzę, która upłynęła podczas spektaklu”, „za silne poruszenie głębokich i prawdziwych emocji i niezwykle i oddziałujące na wyobraźnię rozwiązania scenograficzne, a także „za żywą grę aktorską, uśmiech i świetne wykonanie” oraz możliwość „spędzenia chwili w innym świecie”.

„Rutka” to przedstawienie oparte na książce łodzianki Joanny Fabickiej pod tym samym tytułem, które zostało wyreżyserowane przez Karolinę Maciejaszek. Jego bohaterką jest współczesna dziewczynka, dziesięcioletnia Zosia, mieszkająca na łódzkich Bałutach. Dziecko spędza wakacje w domu pod opieką ekscentrycznej ciotki Róży i zaczyna poznawać miasto z innej perspektywy, dzięki dziwnej przyjaźni z nową koleżanką, Rutką. Towarzyszka zabaw jest wysłanniczką ze świata, który już nie istnieje – dzięki niej bohaterka a wraz z nią widzowie spektaklu, przeżywa emocjonalną podróż w przeszłość. „Rutka” zderza współczesność z przeszłością, konfrontując obraz dzisiejszej Łodzi z obrazem miasta czasów okupacji oraz zderzając historie dwóch dziewczyn – współczesnej Zosi i pamiętającej czasy Litzmannstadt Getto Rutki. Opowieść o ich przyjaźni zachęca do empatii i

przejrzania się w historii rówieśniczki z innych czasów niczym w lustrze. W tym lustrze, pomimo upływu czasu - strach czy samotność jest dla dzieci zawsze takim samym, trudnym uczuciem, a potrzeba zabawy, przyjaźni, wiary w świat i budowania pozytywnych relacji - kwintesencją dzieciństwa. Istotą spektaklu było też zaproszenie młodych widzów do nowego spojrzenia na miasto, w którym żyją, zachętą do odkrywania w najbliższym otoczeniu śladów niełatwej historii miasta Łodzi i zmierzenia się z tematem jego niegdysiejszej wielokulturowości. Poprzez spektakl i towarzyszące mu działania edukacyjne młodzież mogła poczuć, że zarówno historia tego miasta, jak i ich samych jako jego mieszkańców, stanowią pewną ciągłość.

Przypomnimy, że „Rutka” została zrealizowana w ramach IV Konkursu im. Jana Dormana, organizowanego przez Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszewskiego, który w 2019 wygrał łódzki teatr. Niecały miesiąc temu otrzymał też dwie nagrody w 26. Konkursie na Wystawienie Polskiej Sztuki Współczesnej - za scenografię Mariki Wojciechowskiej oraz wyróżnienie za muzykę Piotra Klimka.

WERDYKT - www.boskakomedia.pl/news/werdyk_mala_boska_komedia

TRAILER - youtu.be/0ChwF9UFoAw

MAKING OF - youtu.be/2PZmtVfVqE4